

Ribizkeszitkár - *Synanthedon tipuliformis* Clerck

A lepke testhossza 10-12 mm, szárny-fesztávolság 10-18 mm. A szárnyfelület nagy része pikkelytelen, áttetsző. Teste kékesfekete, a hím potrohán 4, a nőténynél 3 sárga gyűrű látható.

A hernyó tápnövénye: piros és fekete ribiszke, aranyribiszke, köszméte.

Kárképe: a hernyó a hajtások, vesszők belsejében rágva károsít, melynek hatására a bokrok legyöngülnek, a vesszők letörnek, nem hajtanak ki, esetleg az egész bokor elpusztul. Sokszor a lombfelület egy része korán elsárgul, lehull. A fertőzött vesszők rosszul teremnek, a fűtök csak részben érnek be; minőségi és mennyiségi termésveszteség egyaránt észlelhető.

A csapdát a bokrok kinyúló hajtásaira, vagy azok fölé akasszuk. A csapdázás megkezdésének javasolt időpontja május eleje.

A CSALOMON® csapda szelektivitása: más lepkefaj csak véletlenszerűen repül a csapdába.

A CSALOMON® csapda vonzóképesége: környezeti viszonyoktól függően 4-6 hét.

Ezután a csapdát a biztonságos rajzáskövetés érdekében cserélje újra! **RAG csapdatípus:** érzékeny detektáláshoz, ha a legfontosabb cél a megjelenés minél érzékenyebb jelzése; **VARs+ csapdatípus:** a populáció mennyiségi változásait (rajzásmenetét) jobban követi, tömeges fogásra is alkalmas! A kártevők elleni védekezést megnehezíti, hogy a vesszők belsejében élő hernyók a permetezőszer számára nem elérhetők!

A következő évi populációt sikeresen gyéríthetjük a károsított vesszők nyugalmi időben történő eltávolításával és megsemmisítésével.

A vegyi védekezés egyetlen lehetősége a petéből frissen kikelt kis hernyók elpusztítása addig, míg azok a hajtások felszínén károsítanak. A védekezést célszerű a rajzáscsúchhoz időzíteni!

A lepke, amit a csapda fog

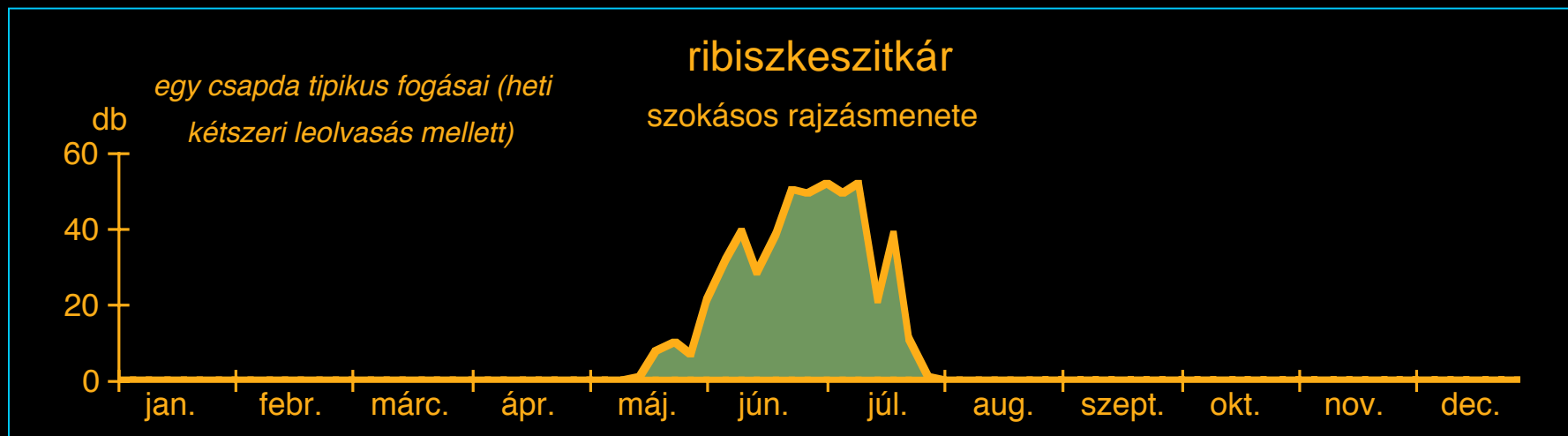

A lárva és kártétele, amit meg kell előzünk

Amennyiben a csapdák fogása meghaladja 2-3 naponként az 5-10 példányt, a vegyszeres védekezés indokolt lehet! Ajánlott szerek alkalmazhatók[1]. Házikertekben, biogazdaságokban hosszabb távon a kártételt csökkentheti, ha a lepkéket - hímeket és nőstényeket vegyesen - erjedő ribizlilével telt edényekben fogjuk össze; (bevált a 0,5 l fekete ribizkeszörpből, 1,5 l vízből, 0,3 kg cukorból és 2 dkg élesztőből készített keverék.) [2] Az ilyen edények hatékonyságát megnövelhetjük, ha az edény fölé (néhány cm-re a lé szintje felett) feromoncsalétket helyezünk [3]. A ribizlilés edények kihelyezésének időpontját a feromoncsapda fogásai alapján határozhatjuk meg. A ribizkeszítkár esetén a feromon kémiai szerkezetének világelsőként való azonosításában a magyar kutatók is részt vettek! [4]

[1] *Növényvédő szerek, termésnövelő anyagok. Évente megjelenő kiadvány, beszerezhető: megyei Növényvédő (NTSZ) Állomások; www.ontsz.hu/engedelyezes/nyitolap.html; WIN-PESZTI (www.relemi.hu)* [2] *Veszélka, Növényvédelem, 11:122, 1975.* [3] *Sziráki, Gy.: Növényvédelem feromonos rovarcsapdákkal. Biofüzetek 28, Mezőgazd. Kiadó, Planétás Gmk, Budapest, 1989.* [4]. *Szőcs G. és mtsi, J. chem. Ecol., 16:1289-1305, 1990.*

A **Csalom N** az MTA ATK Növényvédelmi Intézet bejegyzett védjegye.

Megrendelés / felvilágosítás: MTA ATK Növényvédelmi Intézet, Budapest, Pf. 102., 1525; tel.: (1)-391-8637, 06-30-9824999; fax: (1)-3918655; e-mail: <csalomon@julia-nki.hu> vagy <h2371tot@ella.hu>; internet:

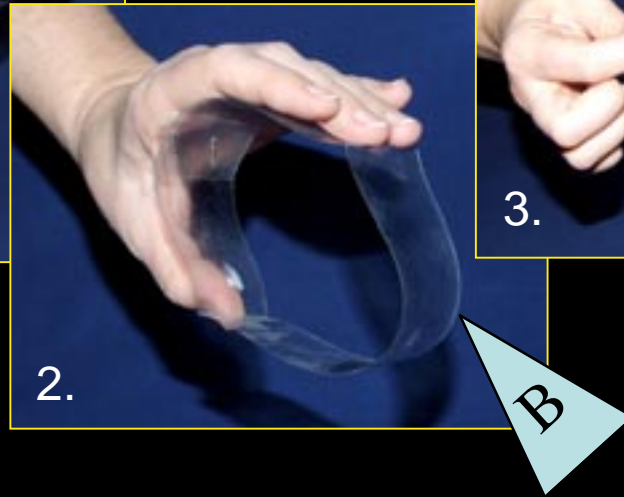
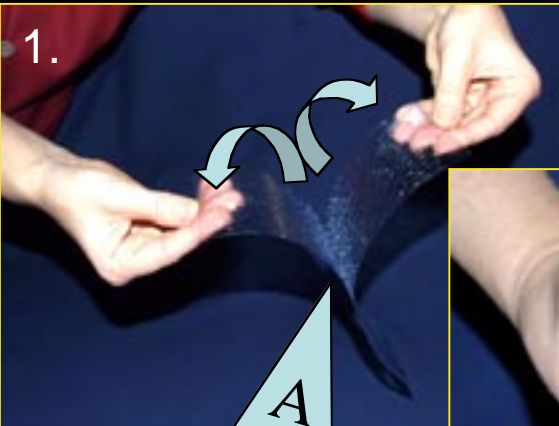
<www.julia-nki.hu/csalomon>

A KLP+, VARs+ és VARb3z+ csapdatípusoknál **feltétlenül szükséges** a csapdába bemászó rovarokat előltni. Külföldi tapasztalatok szerint jól bevált például, ha a csapda belsejét alaposan befújják háztartási rovarölő spray-jel (pl. empetrin, permetrin, deltametrin, stb. hatóanyaggal), és ezt a befújást 8-10 naponta megismétlik.

Ezekhez a csapdatípusainkhoz **alternatívaként** mellékelten küldünk hengeres ragacs betétet is, azoknak, akik számára valamilyen okból az ölöszt használata kényelmetlen.

Összeszerelési útmutató Hengeres ragacsbetéhez

1. Válassza szét a ragacs lap párt (A)!
- 2-4. A tartó gyűrűbe (B) helyezze be a ragacs lapot, úgy, hogy a RAGASZTÓS FELÜLET BEFELE nézzen!
5. Helyezze a kész hengeres ragacsbetétet a csapda mindkét fogóedényébe!
6. A felső fogóedény esetében helyezze rá a műanyag kúpot és állítsa össze a csapdát a szokásos módon!

Fotó: Nagy Z. L.

A varsás VARs+
csapdák nagy
tömegben foghatják a
kártévőt, a telítődés
veszélye nélkül!

ribiszkészitkár
S. tipuliformis

Így néz ki, ha a CSALOMON® RAG csapda megfogta! (A RAG csapda kiváló a faj észlelésére, azonban aránylag hamar telítődik a fogott lepkékkel.)